

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα, 7 Απριλίου 2009
Αριθ. Πρωτ.: 734

Προς:

κ Νίκο Βασιλάκο.
Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ)
Πανεπιστημίου 69 και Αιόλου,
105 64, Αθήνα.

Θέμα: «Δημόσια Διαβούλευση Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας».

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σας διαβιβάζουμε τις παρατηρήσεις τις Αρχής μας στο πλαίσιο της Δημόσιας Διαβούλευσης του σχεδίου Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση ή για όποιο άλλο ζήτημα κρίνετε ότι πρέπει να συζητήσουμε.

Με εκτίμηση

Ευάγγελος Ζερβέας
Συνήγορος του Καταναλωτή

Συν: τέσσερις (4) σελίδες

Παρατηρήσεις επί του Σχεδίου Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας

Άρθρο 1

Η γενική διατύπωση του πεδίου εφαρμογής των Ευάλωτων Πελατών ενδεχομένως να προκαλεί σε πολλές περιπτώσεις ερμηνευτικά προβλήματα και να αποτελεί αντικείμενο κατάχρησης και των δύο μερών.

Προτείνεται η θέσπιση ειδικότερων κριτηρίων α) των οικονομικά ασθενών πελατών, π.χ. ετήσιο εισόδημα μικρότερο ή ίσο αυτού που προκύπτει με βάση την κατώτερη σύνταξη γήρατος του ΙΚΑ του προηγούμενου έτους πλέον ΕΚΑΣ (βλ. Κανονιστικό πλαίσιο ΕΥΔΑΠ)

και β) των πελατών με σοβαρά προβλήματα υγείας, μέσω υιοθέτησης των ορίων αναπηρίας που ισχύει σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας (ποσοστό 67%, βλ. και υπ' αριθ. 44867/1637/2008 (ΦΕΚ Β 1667) «Λήψη μέτρων για τελικούς χρήστες που είναι άτομα με αναπηρίες» κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Μεταφορών και Επικοινωνιών).

Η ένταξη των ανωτέρω κατηγοριών στο πεδίο εφαρμογής των ευάλωτων πελατών θα πρέπει να είναι αυτόματη, ενώ μπορεί να υπάρχει κατάλληλη πρόβλεψη, μέσω της υποχρέωσης διακανονισμών των οφειλών, και για την κατά περίπτωση εξέταση και ένταξη άλλων περιπτώσεων όπου παρουσιάζεται αποδεδειγμένα περιστασιακή δυσχέρεια εξόφλησης, μετά από εξειδίκευση της αρχής της καλής πίστης (βλ. 281, 288 ΑΚ, ιδιαίτερα λόγω της σημασίας του ηλ. ρεύματος στην οικονομική και κοινωνική διαβίωση και υγεία του ανθρώπου).

Άρθρα 8, 16, 17

Τα τιμολόγια προμήθειας θα πρέπει να καθορίζονται με βάση διαφανή, σαφή και ειδικά κριτήρια. (288 ΑΚ, εδ. ια του άρθρου 2 του ν. 2251/1994, όπως ισχύει.)

Πιο συγκεκριμένα, εκτός των περιπτώσεων καθορισμού σε σταθερές τιμές, θα πρέπει να γίνεται ειδική αναφορά, τόσο προσυμβατικά όσο και στο κείμενο της σύμβασης, στην μέθοδο διαμόρφωσης του τιμήματος και ειδικότερα στους συγκεκριμένους παράγοντες διαμόρφωσης του τιμήματος, στις τιμές αυτών κατά τη σύναψη της σύμβασης καθώς και σε μια εκτίμηση της μελλοντικής διακύμανσης των τιμών αυτών ώστε ο καταναλωτής να γνωρίζει ή να μπορεί να αντιληφθεί άμεσα, ήδη κατά τη χρονική στιγμή της κατάρτισης της σύμβασης, το ύψος της πιθανής επιβάρυνσης του, ή αλλιώς το μέτρο της σύμβασης.

Επιπλέον, κατά την έκδοση κάθε λογαριασμού, θα πρέπει να αναγράφονται οι τιμές κάθε παράγοντα που συντελεί στη διαμόρφωση του τιμήματος, εφόσον αυτές είναι κυμαινόμενες.

Τέλος, προτείνεται η θέσπιση υποχρέωσης έγγραφης δέσμευσης του προμηθευτή σχετικά με το χρόνο ισχύος των τιμολογίων του, ο οποίος δεν θα μπορεί να είναι βραχύτερος του αντίστοιχου χρόνου διάρκειας της εκάστοτε ισχύουσας σύμβασης ορισμένου χρόνου. Σε κάθε περίπτωση, σχετικά με την αναπροσαρμογή του τιμήματος, εφόσον υφίσταται σπουδαίος λόγος για την αδυναμία καθορισμού συγκεκριμένης τιμής αναπροσαρμογής του τιμήματος κατά τη σύναψη της σύμβασης, αυτή θα πρέπει να καθορίζεται με βάση ειδικά, διαφανή και εύλογα κριτήρια στη σύμβαση.

Άρθρα 9,10, 16, 17

Προτείνεται η αναφορά στην υποχρέωση ενημέρωσης του καταναλωτή για το δικαίωμα υπαναχώρησης του από τη σύμβαση καθώς και στη χορήγηση υποδείγματος δήλωσης υπαναχώρησης, στις περιπτώσεις σύναψης σύμβασης από απόσταση (άρθρο 4 του ν. 2251/1994).

Άρθρο 16

Προτείνεται η εξέταση εναλλακτικών τρόπων κατάρτισης της σύμβασης, ώστε αυτή να συντελείται με την αποστολή της υπογεγραμμένης σύμβασης από τον καταναλωτή στον προμηθευτή (π.χ φαξ, ή ταχυμεταφορές) σε διαφορετικό χρονικό σημείο από την παραλαβή της προσφοράς προμήθειας, προκειμένου να αποφεύγεται το φαινόμενο της ελλιπούς προσυμβατικής ενημέρωσης λόγω στιγμιαίας παράδοσης και παραλαβής της σύμβασης μέσω ταχυμεταφορέα. (βλ. και άρθρο 2 του ν. 2251/1994 σχετικά με την ένταξη των όρων στη σύμβαση)

Άρθρο 17 παρ. 5

Ο ακριβής, δεσμευτικός χρόνος ενεργοποίησης της σύμβασης, ως ουσιώδης όρος της σύμβασης, θα πρέπει να δηλώνεται σε προγενέστερο στάδιο, ήδη κατά την προσφορά προμήθειας.

Άρθρο 20

Σύμφωνα με τις επιταγές της αρχής της ελευθερίας των συμβάσεων, της καλής πίστης (βλ. 281, 288 ΑΚ) καθώς και τις ειδικές διατάξεις του εδαφίου ε του άρθρου 2 του ν. 2251/1994, και ιδιαίτερα με δεδομένο ότι οι συμβάσεις προμήθειας θα καταρτίζονται για ορισμένο χρόνο, για την ύπαρξη δικαιώματος μονομερούς τροποποίησης απαιτείται η ύπαρξη σπουδαίου λόγου, ο οποίος προβλέπεται ρητά και εξειδικεύεται επαρκώς στη σύμβαση, προκειμένου τα αίτια και, κατά το δυνατόν, τα αποτελέσματα της τροποποίησης να είναι εκ των προτέρων γνωστά και εποπτεύσιμα από τον καταναλωτή άλλως η τροποποίηση ή η λύση της σύμβασης είναι άκυρη (με την επιφύλαξη της συνδρομής των περιπτώσεων των άρθρων 288 και 388 ΑΚ).

Άρθρο 21

Προτείνεται ο καθορισμός ελάχιστης αποζημίωσης του καταναλωτή και για τις περιπτώσεις καταχρηστικής τροποποίησης ή καταγγελίας της σύμβασης από τον Προμηθευτή.

Άρθρο 29

Με σκοπό την αποφυγή πρόσθετων γραφειοκρατικών διαδικασιών σύναψης νέων συμβάσεων, κρίνεται σκόπιμη η πρόβλεψη της διακριτής άσκησης των δικαιωμάτων διακοπής προμήθειας και καταγγελίας της σύμβασης

Άρθρο 34 και λύση με παρ. 7 άρθρο 29

Σχετικά με την επίλυση διαφορών, θα πρέπει να επισημάνουμε τα εξής:

i) Κρίνεται σκόπιμη η αναφορά στην παράλληλη δυνατότητα προσφυγής του καταναλωτή, τόσο στη ΡΑΕ, με αίτημα τον έλεγχο της τήρησης του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου και της επιβολής διοικητικών κυρώσεων, σύμφωνα με τις νόμιμες αρμοδιότητες της, όσο και στον Συνήγορο του Καταναλωτή, με αίτημα τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς. (βλ. π.χ. τον τομέα των ηλεκτρονικών τηλεπικοινωνιών και την παράλληλη λειτουργία ΕΕΤΤ και ΣτΚ ή Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή και ΣτΚ).

ii) Η πρόβλεψη αναστολής των δικαιωμάτων διακοπής προμήθειας και καταγγελίας της σύμβασης για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο η διαφορά εκκρεμεί ενώπιον του Συνηγόρου του Καταναλωτή είναι ιδιαίτερα σημαντική, εντούτοις θα θέλαμε να παραθέσουμε τους παρακάτω προβληματισμούς:

α) Η ανωτέρω αναστολή θα μπορούσε να προβλέπεται και τις περιπτώσεις κατά τις οποίες εκκρεμεί αίτημα προς τη ΡΑΕ σχετικά με την τήρηση ή την ερμηνεία του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου, είτε από τον καταναλωτή είτε από τον ΣτΚ.

β) Η υποχρέωση του καταναλωτή να καταβάλει το ήμισυ του αμφισβητούμενου ποσού (εδ. δ παρ. 4) σε περίπτωση διαφωνίας φαίνεται να έρχεται σε αντίθεση με την παρ. 7 του άρθρου 29 και θα πρέπει να διατυπωθεί με σαφήνεια αν η καταβολή του σχετικού ποσού αποτελεί προϋπόθεση για την αναστολή της απαίτησης.

Σε κάθε περίπτωση, η θέσπιση υποχρέωσης του καταναλωτή να καταβάλει οποιαδήποτε ληξιπρόθεσμη οφειλή, όταν ευλόγως αμφιβάλει για την ύπαρξη ή την έκταση της είναι αντίθετη με την ισχύουσα νομοθεσία (βλ. ιδιαίτερα 342 ΑΚ και εδ. ιθ του άρθρου 2 του ν. 2251/1994 σχετικά με το νόμιμο δικαίωμα του να μην εκτελέσει τη σύμβαση).

Τούτο φυσικά δεν ισχύει όταν η τήρηση της συγκεκριμένης διαδικασίας ανήκει στη διακριτική ευχέρεια των μερών.

γ) Η θέσπιση αποκλειστικής, σύντομης προθεσμίας για την υποβολή αντιρρήσεων είναι ισχυρή μόνο όταν κρίνεται επιβεβλημένη και εύλογη σύμφωνα με τις περιστάσεις της δικαιοπραξίας. Οι γρήγοροι ρυθμοί των σύγχρονων συναλλαγών καθώς και οι εκδηλώσεις ή τα αίτια των διαφορών που απορρέουν από την προμήθεια ρεύματος, συνήθως δεν επιτρέπουν την γνώση της επιζήμιας πράξης ή την έρευνα της βασιμότητας μιας καταγγελίας εντός 10 ημερών, ενώ από την άλλη, δεν υπάρχει κίνδυνος απώλειας των αποδεικτικών στοιχείων από τον προμηθευτή ώστε να κρίνεται επιβεβλημένη η θέσπιση τόσο σύντομης προθεσμίας.

Σε κάθε περίπτωση, η παραβίαση συναλλακτικών υποχρεώσεων των προμηθευτών σχετικά με την έκδοση λογαριασμών συνήθως πληροί και τους όρους της αδικοπραξίας (914 ΑΚ) ώστε κάθε σύντμηση της προβλεπομένης από το νόμο παραγραφής είναι άκυρη.

(βλ. άρθρο 2 του ν.2251/199 σχετικά με τη χρήση όρων που: (εδ. κη) περιορίζουν υπέρμετρα τις προθεσμίες μέσα στις οποίες ο καταναλωτής μπορεί να εγείρει τις αξιώσεις του, (εδ. κζ) αναστρέφουν το βάρος της απόδειξης, (εδ. ιγ) περιορίζουν υπέρμετρα την ευθύνη του προμηθευτή, (παρ. 6, 281, 873 ΑΚ) εξομοιώνουν τη σιωπή με θετική δικαιοπραξία αναγνώρισης χρέους)

δ) Όπως προκύπτει από το αντικείμενο των αναφορών που υποβάλλονται στην Αρχή μας, η πλειονότητα των διαφορών που προκύπτουν κατά την παροχή ηλ. ρεύματος έχουν ως αντικείμενο κυρίως τις ζημιές από διαταραχές στην τάση του ρεύματος, τις διακοπές ρεύματος, τη μη πραγματοποίηση καταμετρήσεων, ή την έκδοση εικονικών ή λανθασμένων λογαριασμών, τη λειτουργία ελαττωματικών μετρητών, αφορούν δηλαδή στη σχέση Τελικού Χρήστη και Διαχειριστή του Δικτύου και δεν σχετίζονται με το μέρος της σύμβασης που αφορά στην τιμολόγηση του ρεύματος.

Κατά συνέπεια, θεωρούμε ότι η σχετική διαδικασία επίλυσης διαφορών θα πρέπει να ισχύει και στις διαφορές που αναφέρονται μεταξύ Τελικού Χρήστη και Διαχειριστή και κυρίως, να επιφέρει την αναστολή της άσκησης των σχετικών αξιώσεων του Προμηθευτή για τα αμφισβητούμενα ποσά.